

KODEKS

ETYKI APTEKARZA

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Uchwała Nr VI/25/2012 z dnia 22 stycznia 2012 r.
VI Krajowego Zjazdu Aptekarzy
w sprawie przyjęcia Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art.37 pkt 1 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2008 r. Nr 136, poz. 856, z późn. zm.), VI Krajowy Zjazd Aptekarzy uchwała co następuje:

§1.

Przyjmuje się Kodeks Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiący załącznik do uchwały.

§2.

Uchyla się uchwałę Nr 3 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Aptekarzy z dnia 25 kwietnia 1993 r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej oraz uchwałę Nr 111/10/99 III Krajowego Zjazdu Aptekarzy z dnia 11 grudnia 1999 r. w sprawie zmiany Kodeksu Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej.

§3.

Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od dnia jej ogłoszenia w Biuletynie Naczelnej Rady Aptekarskiej.

Sekretarz
VI Krajowego Zjazdu Aptekarzy
mgr farm. Marcin Skrabalak

Przewodniczący
VI Krajowego Zjazdu Aptekarzy
mgr farm. Bożena Śliwa

Kodeks Etyki Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej

Kodeks Etyki Aptekarza określa, co jest w zawodzie istotne, pożądane, dobre, moralne i słuszne, a co naganne. Etyczna strona przedsiębiorczości aptekarskiej jest przedstawiona w zbiorze zasad, reguł i norm.

Kodeks profesjonalizmu zawodowego zawiera wskazania powinności moralnych, obowiązków, umiejętności i kompetencji zawodowych.

Zainteresowanie aptekarza problemami odpowiedzialnej etyki biznesu aptekarskiego powinno mieć w zawodzie większe naukowe i praktyczne zastosowanie i znaczenie .

Wymienione w kodeksie zasady postępowania obowiązują wszystkich czynnych zawodowo aptekarzy.

Część ogólna

Art.1.

1. Aptekarza obowiązują, wypracowane przez pokolenia, zasady etyki ogólnoludzkiej.
2. Zasady etyki ogólnoludzkiej zobowiązują Aptekarza do przestrzegania praw człowieka i dbania o godność zawodu, którego członkiem staje się on w chwili otrzymania prawa jego wykonywania.
3. Każde zachowanie Aptekarza podważające zaufanie do zawodu jest naruszeniem godności tego zawodu.
4. Naruszeniem godności zawodu jest w szczególności każde zachowanie Aptekarza, które wykracza poza dobro nadrzędne, jakim jest dobro pacjenta – jednostki jedynej i niepowtarzalnej.

Art.2.

1. Powołaniem Aptekarza jest troska o osoby powierzone jego umiejętnościom fachowym.
2. Aptekarz nie może posługiwać się swą wiedzą i sprawnością zawodową w zachowaniach sprzecznych ze swoim zawodowym powołaniem.

Art.3.

1. Aptekarz, będąc osobiście odpowiedzialnym za wykonywaną pracę, jest wolny w podejmowaniu swoich zachowań, zgodnie ze swoim sumieniem i współczesną wiedzą medyczną.
2. Mechanizmy rynkowe, naciski społeczne, lub wymagania administracyjne nie zwalniają Aptekarza z przestrzegania zasad etyki zawodu.

Art. 4.

Szacunek dla chorego powinien wyrażać się w jednakowym wykonywaniu przez Aptekarza czynności zawodowych wobec każdego, kto korzysta z umiejętności Aptekarza - bez względu na wiek, płeć, rasę, wyposażenie genetyczne, narodowość, wyznanie, przynależność społeczną, sytuację materialną, poglądy polityczne lub inne okoliczności.

Art. 5.

1. Znając wagę swego zawodu, Aptekarz dba o budowanie i autorytet samorządu zawodowego.
2. Obowiązkiem Aptekarza jest aktywne uczestnictwo w działalności samorządowej i pozytywne kształtowanie jego wizerunku wśród członków zawodu i w społeczeństwie.

Część szczegółowa

Rozdział I Aptekarz wobec pacjenta

Art.6.

1. Aptekarz sprawuje swe obowiązki wobec pacjenta ze zrozumieniem odpowiedzialności za zdrowie i życie człowieka.
2. Aptekarz nie może tłumaczyć przekroczenia zasad etyki i godności zawodu powoływaniem się na sugestie lub wymagania pacjenta.

Art.7.

1. Stosunek Aptekarza do pacjenta oparty jest na zaufaniu.
2. Aptekarz używa swej całej wiedzy i umiejętności dla przekazania pacjentowi odpowiednich w jego dolegliwościach środków leczniczych, dbając przy tym o przekazanie mu rzetelnej, pełnej i zrozumiałej informacji o produktach leczniczych i wyrobach medycznych.
3. Aptekarz dba o to, aby czynności zastrzeżone dla aptekarza były wykonywane tylko przez osoby uprawnione.

Art.8.

Każda pomyłka merytoryczna popełniona podczas czynności zawodowych Aptekarza musi być niezwłocznie naprawiona dla zapobieżenia jej skutkom.

Art.9.

Aptekarz odmawia wykonania czynności zawodowych, jeżeli warunki wykonywania pracy nie gwarantują jakości sporządzanego lub wydawanego leku.

Art.10.

Aptekarz zachowuje w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w trakcie lub w związku z wykonywaniem czynności zawodowych.
Zwolnienie z tajemnicy zawodowej może nastąpić jedynie w przypadkach określonych prawem.

Art.11.

Aptekarz nie może wobec pacjenta wypowiadać opinii dyskredytujących terapeutyczne postępowanie lekarza, podrywających zaufanie do apteki jako instytucji a także krytycznych uwag dotyczących produktów leczniczych.

Art.12.

W sytuacjach zagrażających życiu pacjenta, Aptekarz może wydać lek według swej najlepszej wiedzy zawodowej.

Art.13.

Wysokość opłat za wydawane pacjentowi produkty lecznicze jest kształtowana rzetelnie, według obowiązujących przepisów, bez względu na korzyści własne lub konsekwencje wynikające z takiej postawy dla apteki jako instytucji.

Rozdział II

Zasady postępowania wobec zawodu, nauki i samorządu

Art.14.

1. Aptekarz ceni i szanuje swój zawód oraz chroni jego godność.
2. Świadom ciągłego postępu w nauce Aptekarz stale doskonali swe umiejętności zawodowe i przekazuje je swoim współpracownikom.
3. Moralnym obowiązkiem Aptekarza jest kształtowanie u rozpoczynających pracę zawodową młodych kolegów wzorców kultury, poszanowania człowieka, nawyku sumienności i odpowiedzialności za wykonaną pracę.

Art.15.

Aptekarz tworzy opinię o całości zawodu, wobec czego musi powstrzymać się od jakiegokolwiek zachowania, które mogłoby spowodować naruszenie dobrego imienia pozostałych członków zawodu.

Art.16.

Aptekarz otacza szacunkiem historię i tradycję zawodu oraz dba o wszelkie zabytki kultury materialnej farmacji.

Art. 17.

Aptekarz okazuje w każdej sytuacji należyty szacunek i pomoc dla seniorów zawodu i kolegów pozostających w stałej lub czasowej niepełnosprawności.

Art.18.

1. Aptekarz w każdej sytuacji zawodowej zawiera z pracodawcą lub pracownikiem taką umowę, która gwarantowałaby Aptekarzowi możliwość wykonywania zawodu zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym Kodeksie Etyki Aptekarza RP.

2. Stosunki między Aptekarzami opierają się na wzajemnym szacunku, lojalności, koleżeństwie i solidarności. Wzajemna ocena powinna być sprawiedliwa, a bezstronna krytyka przekazywana przede wszystkim osobie zainteresowanej.

Art.19.

1. Aptekarz nie reklamuje siebie oraz swoich zasług. Nie uczestniczy w reklamie usług farmaceutycznych, jak i ich promocji niezgodnej z prawem lub dobrymi obyczajami.
2. Aptekarz unika działalności przyczyniającej się do zwiększania konsumpcji produktów leczniczych.

Art.20.

1. Aptekarze solidarnie i rzetelnie wspierają działalność swego samorządu, którego zadaniem jest zapewnienie należytej pozycji zawodu w społeczeństwie.
2. Podejmując krytykę działania organów samorządu, Aptekarz zobowiązany jest przeprowadzić ją najpierw w swoim środowisku.

Art.21.

Aptekarz wypełnia obowiązki z najwyższą starannością, kierując się uchwałami i postanowieniami władz oraz dobrze rozumianymi zadaniami i interesami samorządu.

Art. 22.

Aptekarz zobowiązany jest do aktywnego współdziałania z pozostałymi członkami samorządu we wszystkich sprawach dotyczących zawodu.

Art.23.

Zawinione nieopłacenie składki członkowskiej jest poważnym naruszeniem zasad etyki zawodowej.

Rozdział III

Zasady postępowania wobec społeczności zawodowej i współobywateli

Art.24.

Aptekarz zachowuje dobre obyczaje i dobrą praktykę apteczną w kontaktach z przedstawicielami przemysłu farmaceutycznego i nie angażuje się w działania mogące narazić autorytet zawodu lub zawieść zaufanie publiczne.

Art.25.

1. Aptekarz dba o racjonalną terapię środkami leczniczymi nie umniejszając praw chorego a jednocześnie zapobiega nadużywaniu i marnotrawieniu leków.

2. Niedopuszczalne jest pozyskiwanie dochodów w sposób niezgodny z zasadami etyki i deontologii zawodu.

Art.26.

1. Aptekarz nie przekracza swoich kompetencji w zakresie wykonywania usług, do których nie jest przygotowany merytorycznie.
2. W razie wątpliwości przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z konsultacji innego Aptekarza.
3. Udzielanie konsultacji jest obowiązkiem Aptekarza.

Art.27.

Aptekarz, wykorzystując swe umiejętności zawodowe i pozycję w społeczeństwie, uczestniczy w działaniach na rzecz środowiska naturalnego, szerzy wiedzę o prozdrowotnym sposobie życia oraz bierze udział w przeciwdziałaniu patologiom społecznym

Rozdział IV

Przepisy końcowe

Art. 28.

W przypadkach nieprzewidzianych w Kodeksie Etyki Aptekarza RP, Aptekarz postępuje zgodnie z zasadami potwierdzonymi w orzecznictwie Naczelnego Sądu Aptekarskiego oraz uchwałach organów samorządu aptekarskiego.

Art.29.

Postanowienia Kodeksu Etyki Aptekarza RP stosuje się odpowiednio do osób wykonujących zawód farmaceuty, nie będących Aptekarzami.

Kodeks Etyki Aptekarza RP

skierowany jest do osób czynnie wykonujących zawód farmaceuty w aptece, punkcie aptecznym, hurtowni farmaceutycznej.

Kodeks etyczny jest katalogiem standardów zachowań, określa sposób postępowania i zachowania.

Zawarte w nim reguły mają odzwierciedlenie w regulacjach prawnych.

Do przestrzegania zasad etyki i deontologii zawodowej zobowiązani są farmaceuci członkowie samorządu aptekarskiego na mocy art.21 pkt. 1 ustawy o izbach aptekarskich.

Samorząd zawodowy skupia wszystkich farmaceutów wykonujących swój zawód (art.15 ust.1 i 2 ustawy o izbach aptekarskich).

Farmaceuta, któremu przyznano prawo wykonywania zawodu, składa ślubowanie odbierane przez Prezesa właściwej Okręgowej Rady Aptekarskiej albo Prezesa Naczelnej Rady Aptekarskiej, które ten obowiązek potwierdza.

Treść ślubowania jest następująca:

„Ślubuję uroczyście w swej pracy farmaceuty sumiennie i gorliwie i z należytą starannością wykonywać swoje obowiązki, mając zawsze na uwadze dobro pacjenta, wymogi etyki zawodowej i obowiązujące prawo, a także zachować tajemnicę zawodową, zaś w postępowaniu swoim kierować się zasadami godności, uczciwości i słuszności”.

Przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych osoby wykonujące zawód medyczny kierują się zasadami etyki zawodowej określonymi przez właściwe samorzady zawodów medycznych (art.8 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta). Obowiązek kierowania się zasadami etyki zawodowej występuje niezależnie od obowiązku przestrzegania przepisów prawa przy wykonywaniu zawodów medycznych. Przepisy prawa uzupełnione są także normami zawartymi w kodeksach deontologicznych czy też zbiorach zasad etycznych.

Zawód farmaceuty jest zaliczany w piśmiennictwie do zawodów medycznych

(obok zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej i diagnosty laboratoryjnego) i jako zawód medyczny objęty jest obowiązkiem kierowania się zasadami etyki zawodowej.

Kodeks Etyki Aptekarza RP znajduje zastosowanie w sprawach odpowiedzialności zawodowej. Członkowie samorządu aptekarskiego podlegają tej odpowiedzialności przed sądami aptekarskimi za postępowanie sprzeczne z zasadami etyki i deontologii zawodowej oraz przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania zawodu.

Oskarżycielem w postępowaniu z zakresu odpowiedzialności zawodowej jest Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

Rejestr ukaranych prowadzi Naczelna Rada Aptekarska .

- W Kodeksie Etyki Aptekarza RP** zawarte zostały takie podstawy etyczne jak:
- * zasada kierowania się dobrem chorego, wyrażona jako zakaz podejmowania działań szkodzących zdrowiu pacjenta,
 - * potępienie wydawania leków, gdy zachodzi podejrzenie możliwości użycia ich w celu zaszkodzenia komuś,
 - * nakaz zachowania tajemnicy zawodowej o pacjencie,
 - * zasadę solidarności zawodowej w postaci nakazu działania na rzecz godności zawodu oraz ograniczeń w zakresie konkurowania ze sobą,
 - * oprócz tego jest tu zakaz dyskredytowania postępowania terapeutycznego lekarza , którego aptekarz powinien przede wszystkim informować o dostrzeżonych błędach dotyczących ordynowanych pacjentowi preparatów leczniczych.